

Spis treści

Wstęp	9
--------------------	----------

Rozdział I

Religia w życiu społecznym	14
1. Religia jako czynnik kształtowania tożsamości wspólnot ludzkich.....	14
2. Relacje między władzą świecką i Kościołem w świetle doktryny religijnej	20
3. Zależności między religią i systemem politycznym	30
4. Czynnik religijny w polityce państwa	37

Rozdział II

Ewolucja roli religii w historii państwa rosyjskiego	45
1. Bizantyjskie źródła politycznej tradycji chrześcijaństwa wschodniego.	45
2. Identyfikacyjna funkcja prawosławia w dziejach Rusi.	48
3. Cerkiew wobec Jarzma mongolskiego"	52
4. Bizantynizacja kultury rosyjskiej jako czynnik kształtujący <i>samodzierżawie</i> ..	57
5. Instrumentalizacja kwestii wyznaniowych przez władzę świecką w Cesarstwie Rosyjskim.	71
6. Religia w państwie radzieckim: między zniewoleniem i opozycyjnością . . .	89

Rozdział III

Miejsce religii w życiu społecznym i politycznym Federacji Rosyjskiej	106
1. Specyfika religijności społeczeństwa rosyjskiego i jej wpływ na preferencje polityczne obywateli.	106
2. Stosunki wyznaniowe w Federacji Rosyjskiej w świetle obowiązujących regulacji prawnych.	115
3. Status najważniejszych instytucji religijnych w Federacji Rosyjskiej.	121
4. Specyfika aktywności Cerkwi prawosławnej oraz instytucji islamskich w Federacji Rosyjskiej	152
5. Sytuacja wyznań mniejszościowych w Rosji	171

Rozdział IV

Religia w koncepcji rosyjskiej polityki zagranicznej	176
1. Inspiracje religijne imperializmu rosyjskiego.	178
2. Religijne aspekty neoeurazjatyizmu.	189

3. Oblicza islamizmu w Rosji.	193
4. Komponent religijny nacjonalizmu rosyjskiego.	198
5. Prawosławna tożsamość solidarności słowiańskiej.	206
6. Misja rosyjskiej cywilizacji prawosławnej.	210

Rozdział V

Charakterystyka rosyjskiej „dyplomacji konfesyjnej”.	218
---	------------

Rozdział VI

Czynnik religijny w polityce Rosji wobec państw prawosławnych.	230
1. „Prawosławne braterstwo” Rosji z Białorusią i Serbią.	230
2. „Syndrom zdrady” w stosunkach Rosji z Ukrainą, Estonią i Gruzją.	244
3. „Wspólnota sezonowa”: polityka rosyjska wobec Mołdawii, Rumunii, Bułgarii, Macedonii i Czarnogóry.	268
4. „Długi cień Bizancjum”: kontakty rosyjsko-greckie wobec rywalizacji dwóch Kościołów.	276

Rozdział VII

Znaczenie religii w relacjach Rosji z państwami spoza kręgu chrześcijańskiego.	286
1. „Między obawami a koniecznością współpracy”: polityka rosyjska wobec krajów muzułmańskich.	286
2. „Sąsiedztwo gigantów”: miejsce Federacji Rosyjskiej w azjatyckiej przestrzeni kulturowej między Indiami i Chińską Republiką Ludową.	298

Rozdział VIII

Przejawianie się czynnika religijnego w stosunku Rosji do Zachodu.	304
1. „Rzym może być tylko jeden”: traumatyczne relacje Rosji z Watykanem.	304
2. „Antychryst mieszka na Zachodzie”: ideologiczne brzemienie polityki Rosji wobec Stanów Zjednoczonych.	312

Przypadek Polski.	317
----------------------------------	------------

Zakończenie.	321
-----------------------------	------------

Bibliografia.	333
------------------------------	------------

Indeks osób.	360
-----------------------------	------------